

Så spiller musikken

GRAMEX PÅ RETTE KURS

Formandens skriftlige beretning til generalforsamlingen d. 19. oktober 2015

For tredje år i træk kunne Gramex levere et flot resultat. Med tanke på at især traditionel radio er under pres, så lykkedes det alligevel at følge op på succesen fra de seneste tre år.

En øget indsats i forhold til nye potentielle indtægtskilder kombineret med fokus på driftsomkostningerne er de væsentligste årsager til det gode resultat. Omkostningerne steg med et par millioner i 2014, hvilket især skyldes omkostninger til ansættelse af en IT-projektchef og en IT-udvikler, som skal sikre, at Gramex kommer i land med et nyt trackbaseret IT-system. Dertil kommer, at der har været ekstraordinære omkostninger til monitorering (Radiomonitor), honorarer til headhuntere i forbindelse med ansættelse af de to nye IT-folk, revisionsomkostninger i forbindelse med en større rapport fra PWC og KPMG vedrørende moms samt udgifter til retssagen mod Radio24syv.

Alt i alt resulterede det i, at de samlede indtægter er steget fra 193 millioner kr. til 203 millioner kr. Det betyder, at der i 2014 kan fordeles ikke mindre end 188 millioner kr.

1. Gramex med godt resultat

Indtægterne i 2014 blev på ca. 203 millioner kr. Dermed er der tale om en forbedring på næsten 10 millioner kr. Det er især nye indtægter fra anden offentlig fremførelse (AOF), hvor Gramex har styrket indsatsen over for detailbranchen i tæt samarbejde med Koda. Samtidig er der kommet en del millioner ind fra mandatområder, hvor især håndtering af Performex og blankbånd påvirker omsætningen positivt.

Men hvad er et godt resultat værd for rettighedshaverne, hvis de ikke modtager pengene? Derfor er det glædeligt, at vi i 2014 har fordelt det største beløb nogensinde i Gramex' historie.

2. En indsats, der virker

Gramex fortsatte i 2014 med at implementere de strategiske målsætninger, som blev godkendt af bestyrelsen i slutningen af 2011.

Den nye organisationsstruktur og de nye indsatsområder, som er blevet iværksat og gennemført i 2012, har med succes understøttet arbejdet med et Nyt Gramex med fokus på service, synlighed og forretningsudvikling, hvor kunder og medlemmer er i centrum. Vi har i 2014 fortsat i samme gear – med succes.

3. Kvalitet i centrum i 2014

2014 bød på en række nye tiltag i Gramex med fokus på at højne kvaliteten over for vores kunder og medlemmer.

3a. Stadig flere betalingsbroer til medlemmerne

I afdelingen for Medlemsservice & Repertoire har der været en koncentreret indsats for at højne både kvalitet og kvantitet. Afdelingen har blandt andet haft en stigning på 7 % i antal registrerede studielister siden 2011. Dertil kom, at Gramex har været en central medspiller i overdragelsen af EMI-repertoire til Universal og Warner, hvor Gramex har kvalitetsbearbejdet de data, der lå til grund for overdragelsen. Ligeledes har Gramex håndteret betalinger fra Performex med succes, og den arbejdsopgave fortsætter fremadrettet. Endelig har Gramex udviklet og forbedret de IT-rapporteringsværktøjer, som vores medlemmer og især vores kunder bruger, når de skal rapportere nyt repertoire, claims mv.

Registreringen af rapporteringerne fra alle radio- og tv-stationer blev effektiviseret sidste år, hvilket har rustet Gramex til den stadigt stigende mængde rapportering. Således kan vi nu behandle 98 % af rapporteringen fuldt ud automatisk.

Derudover har der i 2014 været særligt fokus på de internationale relationer. Siden 2012 er indtægterne fra udlandet steget med 50 %, hvilket især skyldes flere og mere effektive aftaler med vores søsterorganisationer. 2014 har været året, hvor vi for alvor mærkede effektiviseringen i behandlingen af claims fra udlandet. Kadencen er øget med over 160% siden 2012 takket være implementeringen af nye internationale IT-standarder. Også når det gælder vores effektivitet i forhold til at skaffe penge hjem til vores egne medlemmer, kan vi være godt tilfredse. Vi har sikret nye bilaterale aftaler de sidste par år med GVL i Tyskland, PlayRight i Belgien, ITSRIGHT i Italien, SoundExchange i USA og flere aftaler er på vej. Gramex er med etableringen af de nye aftaler i fornemt selskab af forvaltningsorganisationer med flest bilaterale aftaler. Det er væsentligt for at sikre vores medlemmer, at der med succes i udlandet også følger penge fra udlandet.

Det samlede vederlag fra udlandet til de udøvende kunstnere blev på 5,8 millioner kr. i forhold til budgettet på 3,4 millioner kr. Dertil kommer, at der kom 935.000 kr. ind til fremstillere i forhold til budgettet på ca. 200.000 kr. Gramex kan naturligvis ikke på forhånd vide, hvor mange penge der kommer fra udlandet. Det afhænger af, hvor meget dansk musik bliver afspillet i udlandet. Men vi kan sikre, at der er bygget den betalingsbro, der betyder, at når dansk musik afvikles i udlandet, kan vi få de penge retur til vores medlemmer. Dette væsentlige arbejde har vi fortsat i 2015.

3b. Et Gramex der er til at få øje på

Gramex iværksatte i 2012 en lang række tiltag, hvis overordnede formål var at skabe øget synlighed omkring, hvad Gramex gør for vores medlemmer og kunder.

Siden det første nyhedsbrev blev udsendt i februar 2012, er mængden af Gramex-artikler steget kraftigt. Det er væsentligt, fordi det viser værdien af det arbejde, Gramex udfører dagligt. Derfor satser Gramex på løbende at få bragt artikler i pressen, som har fokus på musikkens værdi.

Et af de gennemgående temaer i 2014 har været lyd og lyd kvalitet. Det førte bl.a. til, at Gramex var initiativtager og idémager til etableringen af Lydens Hus – en vækstfabrik for iværksættere, der har specifikt fokus på lyd. Etableringen skete i tæt samarbejde med Vækstfabrikkerne og ikke mindst Københavns Kommune, som har bidraget med 1 million kr. I kølvandet på den indsats, Gramex har lagt på at tale om kvalitet i musikken, etablerede både WIMP og Spotify nye tjenester, hvor der blev skruet op for kvaliteten via øget båndbredde. Der er således i 2014 skabt et øget fokus på nye services, hvor ”kvalitet koster”. Og de øgede indtægter, der kommer fra disse nye kvalitetstjenester, gør kun kagen større til gavn for vores medlemmer.

Et andet større indsatsområde til at øge fokus på musikkens værdi er Gramex’ involvering i Dansk Musikstatistik. Gramex tog initiativ til at etablere statistikken i 2012 efter nedlæggelsen af Musikzonen, som havde gjort det første forsøg på at etablere en musikstatistik. Musikstatistikken, der er udarbejdet af Rambøll, blev lanceret på Folkemødet på Bornholm under stor opmærksomhed.

For at sikre at de relevante data kan tilvejebringes, har Gramex indgået i et konsortium med IFPI, Koda, Dansk Live, Dansk Musikforlægger Forening og MXD. Arbejdet med at udarbejde næste års statistik er allerede igangsat.

Gramex kom i starten af 2015 på de sociale medier (Facebook, Instagram mv.) som ét af de sidste forvaltningsselskaber i Norden. Flere og flere af vores medlemmer og kunder benytter de sociale medier og platforme som deres foretrukne kommunikationsplatform. Derfor skal Gramex også være til stede der.

3c. Forretningsudvikling med kunden i centrum

DR-aftalen udløb med udgangen af 2014, og der skal genforhandles en aftale for medieforligsperioden fra 2015-2018. DR har reduceret anvendelsen af beskyttet musik, hvorfor det forventes, at det nuværende vederlagsniveau er under pres for den kommende aftaleperiode.

Den politiske beslutning om at slukke FM i 2019, hvis minimum 50 % af lytningen var digital, ville påføre vores kunder, her ikke mindst SBS, væsentlige omkostninger. Gramex gik i tæt samarbejde med Koda ind i denne politiske diskussion og fik ændret en del på de politiske aftaler. Det betød, at dækningskravet til SBS på DAB faldt betragteligt, og at et realistisk FM-sluk tidligst sker i 2022. Det er specielt afgørende for Gramex, fordi FM-båndet sikrer de fleste lyttere til SBS. Jo flere lyttere jo flere reklameindtægter, og det påvirker Gramex positivt i forhandlingerne med SBS.

Af nye potentielle indtægtsmuligheder analyserer Gramex sammen med Koda bl.a. musik på hospitaler, parkeringshuse, tankstationer mv. Dertil kommer et potentielt nyt

forretningsområde, firmafester, hvor musikken i dag benyttes uden betaling. Det er et område, som Gramex sammen med Koda arbejder videre med i 2015.

4. Ophavsret Danmark og RettighedsAlliancen

Gramex har meldt sig ud af RettighedsAlliancen, idet en stor del af bestyrelsens repræsentanter er repræsenteret i forvejen, og den nye betalingsmodel vil blive omsætningsafhængig, hvilket ville betyde en markant øgning af omkostningerne i Gramex. Gramex støtter fortsat økonomisk op omkring Ophavsret Danmark og deltager aktivt både i arbejdet med at forbedre det generelle image omkring ophavsret og få sat væsentlige ophavsretslige emner på dagsordenen.

5. Gramex i den internationale top

Gramex har på nuværende tidspunkt aftaler med 37 søsterorganisationer, der sikrer vores medlemmer betaling fra udlandet. Og flere aftaler er på vej.

I 2014 er der lagt væsentlige kræfter i VRDB og IPD – en international database til udveksling af metadata mellem organisationer på tværs af grænser. Dette har vi gjort for at sikre, at danske rettighedshavere får de vederlag, de har krav på, når deres musik spilles i et andet land. Samtidig får denne base indflydelse på, hvor mange ressourcer den enkelte organisation skal bruge på det internationale repertoire. Det betyder også, at når Gramex forventeligt i 2018 har implementeret et nyt trackbaseret system, så vil det system flugte meget bedre med VRDB, og det er forventeligt, at vi både kan øge kvaliteten og kvantiteten af de opgaver, som er daglig drift.

Sammenslutningen af forvaltningsselskaber på kunstnersiden – SCAPR – er i gang med en gennemgribende organisationsændring, som dels sikrer en effektivisering af organisationens arbejde og forbedret service til medlemmerne, og dels sikrer, at der indgås flere bilaterale aftaler med henblik på at få mange flere penge til at krydse grænser. Gramex har plads i bestyrelsen, og dermed sikres, at det nye IT-system i Gramex flugter med de tiltag, der aftales i SCAPR.

Gramex er medlem af Association of European Performers' Organisations (AEPO-ARTIS). Organisationen udfører et stort internationalt politisk arbejde, som Gramex er stærkt involveret i. Specielt i samarbejdet om at lobby for et EU-direktivforslag om kollektiv forvaltning har Gramex brugt sin indflydelse i alle de internationale organer, vi er repræsenteret i. Gramex vil således stadig deltage aktivt i det internationale arbejde for at sikre mest mulig dansk indflydelse på den internationale forvaltningsscene.

Direktivet om kollektiv forvaltning (CRM-direktivet) blev vedtaget af Ministerrådet i februar 2014. Der blev på den baggrund nedsat en arbejdsgruppe bestående af Gramex' ledelse og repræsentanter fra både kunstner- og fremstillersiden. Det har været et meget tidskrævende, men også væsentligt arbejde, fordi Gramex står over for, at vi senest i begyndelsen af 2016 skal ændre vores nuværende vedtægter.

Konsekvensen af CRM er, at Gramex inden februar 2016 skal kunne leve op til de krav, der i direktivet stilles til kollektive forvaltningsselskaber. Enkelte af kravene kan klares med mindre ændringer i vedtægter, medlemserklæringer og processer, mens andre kræver IT-tekniske løsninger. Arbejdet med at få implementeret direktivet i den danske ophavsretslov er så småt ved at tage form, og der er en tæt dialog med Kulturministeriet

for netop at sikre, at Gramex kan opfylde kravene i direktivet, idet vores koncessions-tilladelse bl.a. gives på baggrund af dette direktiv.

Gramex meddelte sidste år Kulturministeriet, at vi gerne ville løse opgaven med håndtering af den såkaldte 20 % -pulje, som er en del af direktivet om forlængelse af beskyttelsestiden. Denne opgave er nu så langt, at der ligger en køreplan for, hvordan og hvornår der kan ske udbetalinger fra puljen. Dette har også i 2014 krævet en del ressourcer, men da Gramex forventeligt var det eneste selskab, der kunne håndtere denne opgave, valgte man fra ledelsens side at påtage sig opgaven med fuld opbakning fra bestyrelsen.

6. IT er motoren i Gramex

Gramex' IT-system er på mange måder utidssvarende. Vi har et labelbaseret system, som besværliggør håndteringen af de mange data, vi modtager. Dertil kommer, at systemet i dag bygger på et hav af tilføjelser, rettelser og udviklingsværktøjer, hvor især udviklingen har været en opgave, som var outsourcet til eksterne leverandører.

Med ansættelsen af to nye IT-folk er det nu muligt at påtage sig langt flere af disse opgaver internt og dermed minimere antallet af timer, vi bruger på eksterne leverandører, især inden for udviklingsmiljøet. Det betyder også, at vi mere end fordobler antallet af mandetimer til samme pris, som vi tidligere betalte for at lægge disse opgaver ud af huset.

Samtidig betyder opgraderingen af IT-kompetencer internt, at vi i højere grad kan finde synergier med vores kollegaer i branchen – herunder Koda og Copydan. Det kunne være opgaver som paralleludvikling af Dynamic NAV, fælles hosting-platforme og ikke mindst videndeling på tværs af organisationerne. Samtidig sikrer vi gennem videndeling, at viden bevares i Gramex, og ikke som tidligere er outsourcet til eksterne leverandører.

Alt sammen forhold, der kan øge kvaliteten af de værktøjer, Gramex bruger internt, og dermed øge effektiviteten. Men også medlemmerne vil få glæde af disse ressourcer, idet de både hurtigere og nemmere end i dag vil kunne sende claims, registreringer mv. digitalt. Dermed mindskes antallet af fejl og behovet for kontrol.

7. Fremtiden for Gramex – flow vs. on demand?

Gramex' fortsatte succes vil afhænge af evnen til – sammen med vores kunder og ejerkreds – at udvikle nye tilbud og tjenester, der kan licenseres inden for ophavsretslovens § 68.

I takt med, at flere og flere forbrugere har taget de digitale on demand-tjenester til sig, bliver det interessant at følge udviklingen inden for traditionel radiolytning, som Gramex kan licensere.

Dette teknologiskifte kræver, at de rette mandater er til stede i Gramex, fordi det tidsforskudte forbrugermønster ikke umiddelbart flugter med flowradio og den opgave, Gramex varetager i dag. Derfor vil vi i bestyrelsen i 2015 arbejde tæt sammen med ledelsen i Gramex og vores kunder for at sikre, at der også er et Gramex om 50 år.

Sidst men ikke mindst, så er der plads til forbedringer i fremtiden, når det handler om elektronisk registrering af studielister, hvor producentandelen er for lav i dag. Ved at øge

mængden af elektronisk fremsendte studielister vil Gramex kunne mindske mængden af kontrolfunktioner – og benytte disse ressourcer til at optimere servicen andre steder til gavn for medlemmer og kunder.

8. Gramex som arbejdsplads

Gramex skal være en arbejdsplads præget af et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø med en stærk musikkultur. Det fokus skal fremover være en væsentlig driver for at arbejde i Gramex – kombineret med en stolthed over at gå en ekstra mil for medlemmer og kunder.

Jan Degner

Formand for Gramex' bestyrelse

Bestyrelsen har i beretningsperioden bestået af professor, ph.d. Morten Rosenmeier, samt fra kunstnernes rettighedsgruppe Anders Laursen, næstformand (Dansk Musiker Forbund), Lena Brostrøm Dideriksen (Dansk Artist Forbund) og Katja Holm (Dansk Skuespillerforbund), og fra fremstillernes rettighedsgruppe Jan Degner, formand (ArtPeople), Henrik Daldorph (Sony Music Entertainment Denmark A/S) og Casper Bengtson (Universal Music Denmark).

